

Чуждестранни автори

НАЦИОНАЛНИЯТ СЕГМЕНТ НА ИНТЕРНЕТ МРЕЖАТА КАТО ОБЕКТ НА ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧНА РАБОТА НА ПРАВООХРАНИТЕЛНИТЕ ОРГАНИ

Доц. к.ю.н. Игор Александрович Воронов

Високите информационни технологии се превърнаха в неотделима част от обществото, включително и от неговите криминални аспекти. Затова както правовата държава, така и криминалното общество разглеждат високите информационни технологии в качеството им на необходим атрибут за своето функционално развитие. Високите информационни технологии в криминален аспект представляват триада, образуваща се от сферата на престъпленията, начините на тяхното извършване, както и от комуникативната инфраструктура.

Правоохранителните органи, независимо от активния стремеж да усъвършенстват своята работа в съвременните условия, все още не са в състояние напълно да контролират създалата се оперативна обстановка. Отсъства комплексна систематизация на информацията за криминалните процеси, които се извършват в глобалната мрежа Интернет. Недостатъчната степен на професионална подготовка на много оперативни работници способства за отклонението на силите и средствата на правоохранителната дейност към решаването на второстепенни, незначителни или подвеждащи задачи. Всичко това влияе негативно на степента на ефективност на правоохранителната дейност в съвременните условия. Във връзка с това са нужни нови подходи, основани на системно-машабен анализ на разнородната информация, съдържаща се в Интернет пространството. Важна роля в този процес играе информационно-аналитичното осигуряване.

Отделни въпроси, свързани с информационно-аналитичното осигуряване, са разглеждани от такива руски и украински учени като А. С. Акимов, А. Ю. Бусол, А. С. Вешкелски, И. Н. Кузнецов, А. С. Овчински, С. С. Овчински, Б. Г. Розовски, Р. А. Семирянов и Е. Н. Яковец. Оценявайки високо приноса на изброените, както и на други учени в разясняването на проблема, следва да отбележим, че въпросите, свързани с информационно-аналитичното осигуряване, до настоящия момент са недостатъчно изследвани, което определя актуалността на дадената тема.

В рамките на систематичното разглеждане на проблема за задължителното отзоваване на полицията при всяка престъпна ситуация, изследователите справедливо констатират, че някои от съществените причини за настоящото незадоволително положение са непрекъснатият лавинообразен ръст на обема информация от една страна и достигането на естествена бариера, ограничаваща възможността за преработка, от друга¹.

Информационно-аналитичното осигуряване на правоохранителната дейност предвижда търсене на необходимата информация, анализ, класификация по групов признак и запазване в база данни. Проблемът за организацията на правоохранителната дейност в съвременните условия не остава без теоретично внимание, за което свидетелства нарастващото количество съответни публикации.

Високите информационни технологии са образували съответстваща област на своето функциониране. Глобалната мрежа Интернет се състои от национални сегменти. Ако представим апаратните средства като точки, съединяващи се помежду си чрез канали от връзки, възниква модел за сферата на високите технологии. Тя представлява цялостна система с определена структурна организация, вътрешни връзки и зависимости, които са едновременно устойчиви и динамични. При това сферата на високите информационни технологии представлява не само съвкупност от канални връзки, а контури на управление с обратна връзка.

По този начин правоохранителните органи на всяка държава са длъжни да провеждат информационно-аналитична работа в националните сегменти на Интернет мрежата. Към такава позиция, с малки разминавания в използваната терминология, се придържат някои руски учени².

Обект на аналитична работа се явява оперативната обстановка в националния сегмент на Интернет мрежата, ограничена по териториален признак.

Сложността на съдържателните характеристики и многообразието на средата, включваща детерминиране на функционирането на органите на вътрешните работи, предявяват особени изисквания към организацията и съдържанието на информационно-аналитичната работа в съвременните условия. Необходимо е ясно нормативно разграничение на целите, задачите и обема на аналитичната работа на различните йерархични равнища в правоохранителната система. Формирането на научни възгледи и практическа реализация на системата за комплексно информационно-аналитично осигуряване на правоохранителната дейност пряко влияе върху спецификата на информационните процеси.

---

¹ Гуславски В. С., Задорожни Ю. А., Розовски Б. Г., Информационно-аналитично осигуряване за разриване и разследване на престъпления: Монография, Луганск, 2008, с. 9.

² Теория на оперативно-издирвателната дейност: Учебник, Под ред. К. К. Горяинов, В. С. Овчински, Г. К. Сенилов, М., 2007, с. 407-410.

Неотделима част от аналитичната работа по мнението на редица автори е аналитичното търсене.³ Аналитичното търсене в ресурсите на националния сегмент в Интернет мрежата позволява да се извлече информация за скритите процеси, свързани с латентното изображение и изменението на едни или други свойства на изследваните обекти.⁴

Ниска е ефективността от приложението на разузнавателно-издирвателните методи в съвременната информационна среда, отбелязват някои автори, а именно тези методи започват да влияят съществено върху резултатността на правоохранителната дейност.⁵ Такава ситуация се създава във връзка с това, че резултатността на правоохранителната система ще окаже влияние върху равнището на престъпленията, които се извършват в тази среда, но и значително ще разшири възможността за получаване на необходима информация по други престъпления. Глобалната мрежа Интернет се превърна в подобна на реалността област за действие на престъпниците. Учените отбелязват, че Интернет се използва за установяване на педофилни връзки, за стимулиране на пазара на проституция, за продажба на детска порнография.⁶ Във връзка с това е необходимо да се изучават принципите на организация и търсенето на информация в Интернет.⁷ В зависимост от индексацията ресурсите на Интернет мрежата условно могат да бъдат разделени на открити и закрити. Чуждите изследователи Г. Прайс и К. Шерман определят, че около 20-30 % от ресурсите на глобалната Интернет мрежа са “невидими” данни.⁸

По отношение на усъвършенстването на теоретическа основа на информационно-аналитичната работа могат да бъдат използвани по-активно съответстващите методики на търсене и анализ на търговска информация, които бързо да се усъвършенстват вследствие на засилената конкуренция на пазара на услуги.⁹

Основни направления за търсене на информация в националния сегмент на Интернет мрежата се явяват:

---

³ Яковец Е. Н., Проблеми на аналитичната работа в оперативно-издирвателната дейност на органите на вътрешните работи: Монография, М., 2005, с. 31.

⁴ Яковец Е. Н., Основи на информационно-аналитичното осигуряване и оперативно-издирвателната дейност: Учебно помагало, М., 2009, с. 306.

⁵ Осипенко А. Л., Оперативно-издирвателен мониторинг на информационните ресурси на глобалната мрежа. “Оперативник”, 2009, № 3 (20), с. 27.

⁶ Дремин В. Н., Престъпността като социална практика: институционална теория на криминализацията на обществото: Монография, Одеса, 2009, с. 372.

⁷ Ющук Е. Л., Интернет-разузнаване: ръководство за действие, М., 2007, с. 56- 59.

⁸ Price G., Sherman C. The Invisible Web: Uncovering Information Sources Search Engines Can't See. Cyber Age Books, 2001. p. 98.

⁹ Рудометов Е. А., Електронните средства на търговското разузнаване и защита на информацията, 2000, с. 218; Доронин А. И., Бизнес разузнаване, 2003, с. 384; Дудихин В. В., Конкурендно разузнаване в Интернет, М., 2004, с. 229; Деревницкий А., Търговско разузнаване – СПб.: Питер, 2006, с. 208.

- откритите и закритите ресурси на мрежата;
- данните от разплащания по банкови карти;
- мобилните канали на мрежовите връзки;
- сайтовете с различно предназначение и многочислена аудитория.

Създаването и усъвършенстването на специални търсачки за откриване, фиксиране, а също и за построяване на графически схеми на връзките на откритите обекти е една от приоритетните задачи, решавани в рамките на информационно-аналитичното осигуряване на правоохранителната дейност.

Резултатите на информационно-аналитичната дейност, получени в рамките на правоохранителната дейност, могат да бъдат използвани за подготовка и осъществяване на съответните мероприятия по разкриване и предотвратяване на престъпленията, за снемане и установяване на самоличността на лица, които ги подготвят или вече са ги извършили, а също така и за провеждане на издирвателни мероприятия по отношение на такива лица.

Превод: Доц. д-р Габриела Белова